

Thuis in het Verpleeghuis
Waardigheid en trots op elke locatie

Verpleeghuiszorg thuis in zelfstandige woongemeenschap

‘De zelfstandigheid die ik hier heb is echt belangrijk voor me. Ik heb het hier naar mijn zin en je hoort er hier echt bij.’ Mevrouw Swinkels (92) huurt een appartement in Zonnetij. Mensen met en zonder zorgvraag wonen er door elkaar. Gemeente, woningcorporatie en zorgorganisatie werken nauw samen met één gemeenschappelijk doel: een bruisende woongemeenschap waar je zo lang mogelijk zelfstandig kunt leven.

Samenwerkingspartners Zonnetij

Woongemeenschap Zonnetij in Aarle-Rixtel is gestart in de zomer van 2021. Het is een samenwerking tussen de gemeente Laarbeek, woningcorporatie woCom en zorgorganisatie De Zorgboog.

‘De vlag van De Zorgboog hebben we weggehaald’, vertelt Ine Eijdemans, directeur Wijkzorg en Wijkverpleging. Ze onderstreept daarmee dat Zonnetij geen zorglocatie is. ‘Het wijkteam heeft er geen overlegruimte waar mensen met vragen kunnen binnenlopen en het is niet 24 uur per dag aanwezig. Dat is een bewuste keuze,

want dat heb je in andere appartementengebouwen ook niet. Iedereen woont hier op zichzelf, zo nodig met zorg of ondersteuning. Maar vooral: met elkaar. Zo proberen we de eigen regie te verstevigen.'

Dit artikel is gebaseerd op een sessie over 'Het verpleeghuis thuis' op het Waardigheid en trots-congres van 4 juli 2022.

- Download de presentatie [Het verpleeghuis thuis – een appèl om het echt anders te doen \(pdf\)](#).

Brabantse sociale cohesie

Een belangrijke gemeenschappelijke voorziening waarover Zonnetij juist wél beschikt, is de buurtkamer. Dat is het kloppende hart van de appartementengebouwen op Zonnetij, daar treffen mensen elkaar, daar kunnen ze desgewenst tussen de middag eten en organiseren ze activiteiten. 'De vrijwilligers hadden van de week bijvoorbeeld een avond met koude schotels geregeld.'

De sociale cohesie die zo kenmerkend is voor het Brabantse dorp, is ook in Zonnetij terug te vinden. Anke Jacobs is hoofd wijkzorg en wijkverpleging bij de Zorgboog. Zij ziet hierin een sleutel naar toekomstbestendige ouderenzorg. 'Wij bieden hier ook zorg aan mensen met dementie, zolang dat op een veilige manier mogelijk is. Doordat er overdag voldoende dagstructuur en prikkels zijn, is de nachtrust van bewoners beter. Maar mocht iemand gaan dwalen, dan is dat binnen een samenhangend sociaal systeem.' Ine stelt dat je vooral moet investeren in het sociale netwerk: 'Dan is er meer mogelijk.'

Vanuit idealen de toekomst tegemoet

- De Zorgboog werkt vanuit Positieve Gezondheid.
- De Zorgboog kent vier ambities:
 - meer mensen helpen met hetzelfde aantal zorgmedewerkers
 - werkgeluk voor medewerkers
 - bijdragen aan het vormen van communities, groepen mensen die iets voor elkaar willen en kunnen betekenen. Communities kunnen zwaardere zorg voorkomen of uitstellen. Zonnetij is een voorbeeld van zo'n community
 - een financieel gezonde organisatie blijven
- De Zorgboog werkt aan deze ambities met deze 'Schijf van Vijf':

Zorgkloof dichten

Toekomstbestendige ouderenzorg – de term is gevallen. Hoe laten we steeds meer ouderen met steeds minder zorgprofessionals zo lang mogelijk prettig thuis zelfstandig zijn? Hoe houden we de zorg samen vol, hoe dichten we de zorgkloof? Met Zonnetij lijken de samenwerkende partijen een stap in de goede richting te zetten.

Wie zijn de bewoners van Zonnetij?

Het gebouw Zonnetij telt 87 sociale huurappartementen en 8 koopappartementen, bestemd voor 55+’ers. De appartementen zijn geschikt voor echtparen, zodat zij langer bij elkaar kunnen blijven. Op dit moment krijgen negen bewoners verpleeghuiszorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz) in de vorm van Volledig pakket thuis (vpt) of Modulair pakket thuis (mpt). Veertien bewoners ontvangen zorg vanuit de Zorgverzekeringswet en Wet maatschappelijke ondersteuning. Ine: ‘De ideale mix voor ons op termijn is dat één op de drie bewoners intensieve zorg krijgt in de vorm van een vpt. We lopen hier wel aan tegen de schotten in de financiering. Die maken het voor bewoners moeilijk om over te stappen van de zorgverzekeringswet naar de Wlz.’

Welzijn +

Nieuwe kopers of huurders krijgen een intakegesprek thuis met de wijkverpleegkundige en welzijnscoach. Zo komen ze te weten wat de ‘samen langer zelfstandig’-gedachte achter Zonnetij is. ‘Dan geven wij bijvoorbeeld bij de familie aan, dat kleine dingen die zij uit handen nemen, ons veel schelen’, legt Anke uit.

Mensen zonder zorgvraag weten vanaf dag één dat ze iets gaan inbrengen, al is het maar af en toe koffie schenken. Er is sprake van wederkerigheid als je hier komt wonen. Ook zijn binnen Zonnetij veel vrijwilligers actief en komen mensen uit de buurt soms mee-eten of meedoen aan een activiteit. Op deze manier ontstaat ‘Welzijn +’. ‘Activiteitenbegeleiding bieden we niet’, zegt Anke, ‘het is de dagbeleving van de mensen zelf.’

Zorg hoeft niet alles te regelen

En de medewerkers, wat betekent het voor hen? Verpleeghuiszorg bieden aan mensen die zelfstandig wonen is iets anders dan intramuraal werken. ‘In principe zijn de mensen zélf verantwoordelijk’, benadrukt Anke, ‘niet de zorgverlener. Verder zijn sommige dingen aan ons, andere aan de corporatie of de gemeente. Collega’s leren steeds beter omdenken en verwijzen naar de juiste instantie. Wij zijn niet altijd de oplossing. We bieden geplande zorg zoals dat gebeurt in de wijkzorg. Dat was wel een omschakeling vanuit de houding de cliënt in alles te willen ontzorgen.’

Ine vult aan: ‘Het team moet “om” naar onze Schijf van Vijf (zie kader). Eigen regie betekent bijvoorbeeld ook dat de bewoner zelf in gesprek gaat met de woningcorporatie voor een veilige toegang van zijn woning. Ander voorbeeld: als de zorgprofessional ontdekt dat eenzaamheid aanleiding is voor het aanvragen van zorg, dan bespreken we samen hoe we dat kunnen oppakken.’ Anke: ‘We doen het met elkaar: de bewoners en wij als samenwerkingspartners.’

Zo lang mogelijk thuis

Zo’n traject met meerdere partijen duurt lang, schetst Ine. ‘In 2018 begonnen we met deze droom en in 2021 zijn we met ons concept gestart. Het duurde enige tijd voordat de gemeente aanhaakte. Maar we kunnen niet zonder elkaar. Het is van groot belang dat alle partijen meedoen en verantwoordelijkheid nemen. Ook het zorgkantoor CZ is inmiddels betrokken om de beweging van “zo lang mogelijk thuis” echt mogelijk te maken.’

Ze vertelt dat de samenwerkingspartners elk vanuit hun eigen rol hun verantwoordelijkheid waarmaken zonder officieel een gezamenlijke organisatie te vormen. ‘We zoeken inmiddels wel naar een duurzaam model waarbij met name de buurtkamer onderdeel wordt van de buurt en niet langer van De Zorgboog. Andere open

vragen: wat doen we met geïndiceerde dagbesteding naast het huidige Welzijn +? Hoe gaan we om met de instroom van ZZP5/ZZP6? En hoe financieren we het geheel op een toekomstbestendige manier? We staan altijd open voor suggesties. Het is nog aftasten en ervaren.'

Door Linda van Ingen

Kijk het Waardigheid en trots-congres terug

Lees de verslagen en kijk ook andere sessies, de talkshow en de plannen van minister Conny Helder terug.

- Naar de [terugblik van het congres](#)

Meer weten

- Neem een kijkje op de [website van Zonnetij](#)
- Lees ook: [Op tijd naar levensloopbestendige woning op Goeree Overflakkee](#)
- Lees ook: [25.000 verpleegzorgplaatsen erbij? 'Laten we het avontuur aangaan!'](#)

tags:

[De Zorgboog](#) (15), [Waardigheid en trots-congres 2022](#) (13), [Wonen](#) (42)

thema's:

[Toekomst verpleeghuiszorg](#) (74), [Wonen en welzijn](#) (245)